

ת"פ 64019/07 - מדינת ישראל נגד חסין מחאמד

בית משפט השלום בתל אביב - יפו

ת"פ 64019-07-09 מדינת ישראל נ' מחאמד

מספר בקשה: 5

לפני כבוד השופט איתן הרמלין
מדינת ישראל
עו"ד בן צור
המבקש:
(המאשימה)
נגד

חסין מחאמד
עו"ד אחמד מחאג'נה
המשיב:
(הנאשם)

החלטה בבקשת תיקון כתוב אישום

1. ב-25.7.2019 הוגש נגד הנאשם כתוב אישום המיחס לו אחד עשר אישומים שעוניים קבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות. בקווים כלליים ניתן לסתם את הנטען בכתב האישום בכך שהנואם יחד עם אחרים נהג לחבל בצדרת חיצונית של בניינים שבהם התגוררו קשישים ולהציג כי יתקנה תמורה תשולם. בחלק מהמדוברים גם פנה לד"רים וטען בפניהם כי גם בתוכם יש תקלות הצדרת המחייבות תיקון. בעקבות מצג זה הוכנס הנאשם לפי הטענה

לדיות ו"תיקן" תקלות שכלי לא היו בטרם באו למקום. בסך הכל קיבל הנאשם לפי הטענה תשלום שהסתכם ב-65,500 ₪.

.2. כתוב האישום הוקרא לנאשם ביום הגשת כתב האישום, שכן היה באותה עת נתון במעצר. כמובן, מבחינה משפטית משפטו התייחס, והסמכות לתקן את כתב האישום היא בידי בית המשפט ולא בידי התביעה. זאת, בהתאם להוראות סעיף 92(א) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982, הקובע:

"בית המשפט רשאי, בכל עת שלאחר תחילת המשפט, לבקש בעל דין, לתקן כתב אישום, להוסיף עליו ולגרוע ממנו, וב└בד שניתנה לנאשם הזדמנות סבירה להתגונן; התיקן יעשה בכתב האישום, או ירשם בפרוטוקול"

.3. מתן המענה לאישום ותחילת שמיית הראיות בתיק זה התעכבו עד עתה, כיוון שבתיק התקיימו הליכים מקדמים בפני "שופטת מוקד" ולהילכי גישור בפני "שופטת מגשרת". דיון מהותי במסגרת הליך הגישור התקיים ביום ד' 26.2.2020. בסיוםו של הדיון קבעה "שופטת המגשרת" כי הוואיל והוגשה בקשה לגבייה עדות מוקדמת קיימת בחיפות בשמיית התקיק, ולכן, במקביל לקיום הליך הגישור שלא הסתיים עדין, תידון בפני ביום א' 1.3.2020 (ארבעה ימים אחרי דיון הגישור המהותי) הבקשת לגבייה עדות מוקדמת, ינתן מענה לאישום ויקבעו מועדים לשמיית הראיות. בסיום הדיון בפני "שופטת המגשרת" הודיע התובע כי התביעה שוקלת להוסיף לארבעה מן האישומים בכתב האישום גם עבירות של כניסה והתרפות למקומות מגורים. לדברי הסניגור, אף על פי שבפרוטוקול הדיון שמתעד את הגישור בדברים אלה של התובע נכתבו לפני החלטתה של "שופטת המגשרת", בפועל הם נאמרו אחרי שהתקבלה ההחלטה. לדברי התובע, אמר את אותן דברים גם בשלב מוקדם יותר של דיון הגישור.

.4. ביום 28.2.2020 - יומיים אחרי ישיבת הגישור יומיים לפני הישיבה שבה היה אמור להינתן המענה לאישום - הגישה התביעה באמצעות מערכת נט המשפט בקשה לתקן כתב האישום. לבקשת צורף נוסח של כתב אישום מתוקן שבו נמחקו בעשרה מתחוך אחד עשר האישומים הטענות שהנאשם ושותפיו חיבלו בצדreta החיצונית של הבניין. הצד זאת נעשו שינויים עובדיים נוספים בכתב האישום. כמו כן, בארבעה מתחוך אחד עשר האישומים מבקשת התביעה להוסיף עבירה של כניסה והתרפות למקום מגורים לפי סעיף 406(א) לחוק העונשין, תשל"ז-1977 לפי החלופה של כניסה בתחבולה הקבועה בסעיף 405(ד) לחוק. לפי הסבריו של התובע, התchmodלה שבה מדובר היא הטענה לקויומה של נזילה בצדreta החיצונית של הבניין והפשע שאותו התקoon הנאשם לבצע בכניםתו בתחבולה לבניין הוא קבלת הדבר במרמה בנסיבות חמירות - תשלום על תקלת בצדreta שכלי לא הייתה קיימת.

.5. הסניגור מתנגד לתקן כתב האישום שכן הוא מחמיר את מצבו של הנאשם ולדבריו הוא תולדה של הליך הגישור. הסניגור ציין בהקשר זה כי בפתח "ישיבת הגישור" היסס לחשוף את קלפיו, אך "שופטת המגשרת" עודדה אותו לעשות כן, כשהיא מצינית בדברמן הנאמר לא ירשם. לדבריו, בקשה התביעה למחוק מכתב האישום את הטענה שהנאשם חיבל בצדreta החיצונית של הבניינים היא תוכאה של העובדה שהוא עצמו חשף בהליך הגישור, והוא שאין בתיק החקירה כל ראייה החומכת בטענות בכתב האישום המקורי בעניין זה. התיקונים העובדיים הנוספים המבוקשים הם לפי הסבריו הסניגור מקצת שיפורים שלו נדרשה התביעה אחריו שהסתבר לה שהמבנה העובדי

הקיים בכתב האישום אינו מבוסס ראייתית. הבקשה להוספת עבירה של כניסה והתרפות למקום מגורים היא לדברי הסניגור תוצאה של העובדה ש"השופט המגרשת" העירה לתביעה על כך שפסקין דין שהגישה לה כדי לתמוך בעמדתה העונשית הם ככלא שבהם יוחסה עבירה של כניסה והתרפות לדירה ולא של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחייבות ולכן אינם רלוונטיים. לטענת הסניגור, אין לקבל מצב שבו הגנה תשתף בהליך גישור במטרה להגיע להבנה עם התביעה, והتوزאה תהיה שהtabיעה תערוך מקרה מקרים מАЗ הוגש כתוב האישום ורק לאחר ההגנה שנחשפו בגישור. בהקשר זה ציין הסניגור את העובדה שחלפו 8 חודשים מאז הוגש כתוב האישום וכי ישיבת הגישור המהוותית - שבה נחשפו טענות ההגנה - פונתה התביעה בבקשת תיקון כתוב האישום. הסניגור ציין כי סמכות בית המשפט לתקן את כתוב האישום לאחר פתיחת המשפט היא סמכות שברשות, והפנה להחלטתו של השופט שאל אבנור בת"פ (תל אביב) 2511-01-14 **מדינת ישראל נ' חמיד סמקו** (החלטה מיום 1.6.2014), שבה נדחתה בקשה דומה לבקשת תיקון כתוב אישום לאחר הליך גישור.

6. בתגובה להתנגדות הסניגור לתיקון כתוב האישום אמר התובע כי "הצורך בתיקון עליה רק כשהתכוונו לדין הגישור הראשון. לא מצאנו לנכון לבצע את תיקון לפני דין הגישור כי רצינו לבוא בנפש חופה לראות האם אפשר להגיע למטרה בתיק זהה". התובע הדגיש כי תיקון העובדתי אינו מהותי ושהוספה העבירה של כניסה והתרפות למקומות מגורים בארכבה אישומים היא נגזרת של העובדות המיחסות לנאים באותו אישום. לפי הסבריו של התובע, את תיקון הריאתי מבקשת התביעה בעקבות מה שגילתה בעקבות "ישיבה במשרדיה". כמו כן, לדברי התובע, כאשר אספו בתביעה את הפסיקה גילו כי במקרים דומים (לדעתו) שבהם הת>Show אנשים למקומות נוטני שירות ונכנסו לדירה על מנת לגנוב מהם יוחסה להם גם עבירה של כניסה והתרפות למקומות מגורים. לדבריו, העבירה של כניסה והתרפות למקומות מגורים מהוות התייחסות לערך מוגן שנפגע אינם בא לידי ביטוי מספיק בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות מחייבות, והוא הפגיעה באוטונומיה של מחזקי הדירה. התובע הדגיש כי המשפט נמצא בשלב מוקדם שלו, וכן אין לדבריו סיבה שלא לאשר את תיקון, שכן הגנת הנאים לא תיפגע כתוצאה מאישורו.

הכרעה

7. בכלל, בשל שבטרם מענה לאישום נתית בית המשפט היא להיעתר לבקשת התביעה לתיקון כתוב אישום גם כאשר מדובר בתיקונים מהותיים, כיוון שיכלתו של הנאשם להציג אינה נגעת כתוצאה מכך. ואולם, לאחר ששלקמתי את נסיבות מקרה זה ואת טענות הצדדים החלטתי לדוחות את הבקשה לתיקון כתוב אישום. זאת, בשל העובדה שכותב האישום המתוקן מחמיר עמו הנאשם יחסית לזה המקורי, והשינויים שנעשו בו, נעשו לאחר שתפקידים הליך גישור ובמידה רבה בהשפעתו של הליך זה. טעמים עיוניים לדוחית בבקשת תיקון כתוב אישום מעין זו פורטו בהחלטתו של השופט שאל אבנור בת"פ (תל אביב) 2511-01-14 **מדינת ישראל נ' חמיד סמקו** (ההחלטה מיום 1.6.2014), שהוזכרה לעיל. טעמים אלה וטעמים נוספים שאזכיר בהמשך מצדיקים את דוחית הבקשה. כפי שמסביר השופט אבנור באותה החלטה: "הליך הגישור הפלילי מקדם באופן אפקטיבי השגתן של פשרות, ובכך מייעל את ההליך המשפטי וחוסך הتدיניות מיותרות... על ידי המשפט לנקט אפוא בדרכים העשויות לעודד השתפות בהליך גישור פלילי, ועל אחת כמה וכמה למנוע מקרים שיש בהם כדי להרתיע נאים מלשתתף בהליך כאמור. מסמןasis שעל בסיסו מסוימים הצדדים מרצונם לשותף בהליך גישור פלילי, הינו כתוב האישום. אין זה סביר, אם כן, שנאים - המricsים מרצונם לשותף בהליך גישור, על מנת לנסות הגיע לבנות עם התביעה - ימצאו עצמו בתום ההליך בבחינת מוכחה וחובל וניצב מול כתוב אישום חמור בהרבה מזה שניצב מולו בטרם

השתתפותו הולונטרית בהליך...". כך כתב גם שופט בית המשפט המחוזי מרכז, ד"ר עמי קובו, במאמרו "הגישור הפלילי", **המשפט כ"ד**, 301, 345 (תשע"ח): "על התביעה להימנע מהשתמש במידע שנחשף בפנייה במסגרת הליך הגישור לשם השגת יתרונות טקטיים בהליך הוכחות אם הגישור לא צלח. וכך, אין זה מן הראי שה התביעה תעזור לתקן כתוב האישום על דרך של החמרתו, בעקבות פרטם שנחשפה אליהם בהליך הגישור... באופן דומה, אם ההגנה מצביעה על קשיים ראייתיים בתיק.מן הראי שה התביעה לא תפעל, בהיעדר הסכמה, להשלמת חקירה או לתקן כתוב האישום, שלא ניתן כן יוביל הדבר לשIROבה של ההגנה במקרים עתידיים 'לחשוף את קלפיה' בפני התביעה, או להשתתף ככליל בהליך הגישור. במקרים שה התביעה עשו שימוש פסול במידע שהגיע לידי במסגרת התביעה, או להתריר את תיקון כתוב האישום... אם יסביר שיש בתיקון כתוב האישום... כדי לפגוע בהגינות ההליך" (וראו גם ת"פ (תל אביב) 40147-08-13 מדינת ישראל נ' **כامل עבדאללה** (החלטה מיום 10.11.2013) וכן ת"פ (תל אביב) 36379-05-13 מדינת ישראל נ' **עדן דגן** (ההחלטה מיום 26.2.2014)).

8. על האמור לעיל יש להוסיף כי חובות הגינות המוטלות על התביעה כמייצגת האינטרס הציבורי מחיבות אותה שלא לנצל את הליך הגישור כדי לרכוש יתרונות טקטיים בלתי הוגנים בניהול משפטו של הנאשם, ובוודאי שלא "לגמול" לנאים על אי הצלחת הגישור להביא את הצדדים להסכמה בכך שתכתב האישום נגדו יוחמר (לענין חובות הגינות המוטלות על התביעה ראו: מרדכי קרמניצר, "תקמידו של התובע בהליך הפלילי", **פליליים** ה, 173 (1996)). אין בדברים אלה כדי לומר שעל הסניגור להניח שככל הטענות שהעלתה בגישור ישכוו מן התובע אם המשפט יתנהל, ועליו לשקל כМОון את סיכוי הצלחת הגישור בטרם יבחר אם להשתתף בו.

9. במקרה שבפניו כולל כתוב האישום המתוקן החמורה מובהקת של כתוב האישום בהוספת העבירה של כניסה והתרצות למקומ מגורים לארבעה אישומים. העובדה שתיקון זה מתבקש שמוונה חדשים אחרים הגשת כתוב האישום המקורי, ומידי לאחר שהליך הגישור לא השיג את מטרתו, לא מאפשרת להניח שאין קשר בין הליך הגישור ואשר התרחש בו לבקשת זו. מעבר לכך שסדר הזמןם שתואר לעיל מחייב את המסקנה בדבר קיומה של זיקה בין הבקשה לתיקון כתוב האישום להליך הגישור, אין גם כל מחלוקת שהתקומות העובדותים המבוקשים בכתב האישום באותה הזדמנותם הם כולם או בחלקו תוצאות הטענות שהעלתה הסניגור במסגרת הגישור. יתר על כן, כפי שנחשף בפניי בדיון, היחס בין עניינו של הנאשם לעניינו של הנאשם לביראה של כניסה והתרצות למקומ מגורים במקרים הדומים לדעת התובע לעניינו של הנאשם, נדון במסגרת דיוני הגישור.

10. במקרה שאליים השווה התובע את עניינו של הנאשם נאשמו אנשים שהציגו עצם כאנשי מקטוע כדי להיכנס לדירות ולגנוב מתוכן בעבירה של כניסה והתרצות לבית מגורים בנוסך לעבירת הגניבה, כיוון שמדובר בשתי עבירות שונות לחלוון. לעומת זאת, במקרה שבפניי לא בכדי לא הנאשם הנאשם במקור בעבירות של כניסה והתרצות למקום מגורים באמצעות תחבולה, שכן העבירה של קבלת דבר בניסיבות חמירות (שהיא עבירה חמורה בפני עצמה שעונשה עד 5 שנות מאסר) יכולה לכואורה להכיל את מעשה התחבולה שבסכינה לדירה חלק מהרכיב העובדתי של המרימה הכלול בה. זאת, בעוד התחבולה אינה יכולה להיות חלק מן הרכיב העובדתי של עבירת הגניבה (עבירה שעונשה עד 3 שנות מאסר) שבה הואשמו הנאשם במקרים שאליהם השווה התובע את עניינו של הנאשם. לכן, בהתאם לתקיימם הוסף סעיף העבירה של כניסה והתרצות למקומ מגורים באמצעות תחבולה, וכן אין הכרח להוציאו כאן. לכואורה נוכנים דברי התובע על כך שבסכינה לדירה יש ממשום פגעה בערכיהם שהם

מעבר לאלה המגולמים בסעיף העבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות (התובע הזכיר את הפגיעה באוטונומיה של מי שמתגורר בדירה ועל כך אפשר להוסיף את הפגיעה בפרטיו). ואולם, יש לזכור בהקשר זה שרקמתה של העבירה של קבלת דבר במרמה היא פתיחה במידה רבה והتبיעה יכולה לטען לכואורה כי גם הכניסה לדירה היא דבר שהתקבל כתוצאת המרמה, ובכך לחת ביטוי גם לערכיים אלה במסגרת האשמה בעבירה של קבלת דבר במרמה בנסיבות חמירות. השורה התחתונה היא שמדובר בבקשת להחמיר את כתוב האישום בהוספת סעיף עבירה שאין כל הכרה להוסיפה.

11. לנוכח העובדה שהתיקון המבוקש מחייב את כתוב האישום יחסית לנוסחו המקורי, בהתחשב בכך שאין כל הכרח משפטי בחמරת כתוב האישום ובשל זיקתו הבורורה של התיקון המבוקש להלין הגישור שהתקיים בין הצדדים, אני דוחה את הבקשה לתקן כתוב האישום.

المذكورة تسلّم بحالة جيدة لجهة الطرفين.

ניתנה היום, 3 במרץ 2020, בהעדר הצדדים.